

**Oprtryk af »Forskning og biblioteker« af Peder Olesen Larsen
(Berlingske Tidendes kronik for 2. april 1982)**

I det forslag til »lov om biblioteker«, som blev fremsat i folketinget i sidste uge, står: »Bibliotekerne skal fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet gennem informationsvirksomhed«, og i bemærkningerne til lovforslaget står: »Bibliotekerne er samfundets lager af information. De er en nødvendig forudsætning for uddannelse, forskning, erhverv og andre sider af samfundslivet og for den enkeltes deltagelse i kulturlivet og samfundsdebatten«. Sagt på en anden måde er bibliotekerne en del af vort videnberedskab, en del af vort system til at forvalte, udnytte og fortolke viden.

Så langt kan alle vist være enige. Vi skulle også gerne blive enige om at give bibliotekerne de vilkår, som er nødvendige for, at de kan løse deres opgaver til gavn og glæde for hele samfundet. Forslaget til ny biblioteksløv har vel også dette mål. Men forslaget indebærer overflytning af en række biblioteker (herunder universitetsbibliotekerne i Roskilde og Aalborg, Danmarks tekniske Bibliotek, Danmarks Veterinær- og Jordbrugsbibliotek og biblioteket ved Handelshøjskolen i København) fra undervisningsministeriet til kulturministeriet (hvor allerede findes Det kongelige Bibliotek, Universitetsbibliotekets I. og 2. afdeling, Statsbiblioteket i Århus og Universitetsbiblioteket i Odense) og samling af folke- og forskningsbiblioteker i et direktorat dér. Og derved viser det sig, at forslaget hverken ser forskningbibliotekerne i sammenhæng med information, dokumentation og forskning eller i sammenhæng med uddannelsessystemet.

Forskningsbibliotekerne giver adgang til information fra hele verden, og det danske samfund har brug for at trække herpå. Men den information, som findes på bibliotekerne, må kunne findes frem, vurderes, fortolkes og udnyttes. Det kan bibliotekerne ikke alene, men kun i samarbejde med forskerne. En af de væsentligste grunde til at have forsk-

ning i Danmark er netop, at vi derved bliver i stand til at trække på information udefra. Ud af information skal skabes viden og anvendelsesmuligheder, og det gøres bedst af dem, der kan vurdere råmaterialet, som véd, på hvilken måde det er skabt, hvilke usikkerheder det er behæftet med, hvilke mangler det har.

Netop i en tid, hvor der tales så meget om nødvendigheden af at åbne forskningen og universiteterne mod samfundet, er det vigtigt at fastholde forskernes opgaver i videnformidling til hele samfundet. Det må være et væsentligt led i vor forskningspolitik at skabe mulighed herfor.

Forskningen og forskningsbibliotekerne hører også sammen, fordi forskerne er den største enkeltgruppe blandt forskningsbibliotekernes kunder. Forskerne kan og skal samtidig vejlede bibliotekerne om udviklingen, om, hvor der skal købes ind, og om, hvad der er godt og nødvendigt, hvad der er dårligt og/eller mindre nødvendigt. Uden et samspil mellem forskning og forskningsbiblioteker kan der ikke føres den rigtige anskaffelsespolitik.

Uddannelse drejer sig ikke blot eller først og fremmest om at lære et bestemt pensum. Uddannelse skal give viden, men den skal også åbne mulighed for, at denne viden senere kan vedligeholdes, øges, fornys. Derfor skal et uddannelsessystem lære elever og studerende selv at søge information på biblioteker. Elever og studerende skal lære og forstå, at ingen uddannelse er færdig, at videreuddannelse altid er nødvendig.

Dette gælder for alle uddannelser lige fra folkeskolen til universitetsuddannelserne. Derfor hører biblioteker og uddannelsesinstitutioner sammen. Derfor står der også i bemærkningerne til lovforslaget, at alle uddannelsesinstitutioner skal have biblioteksbetjening, og at offentlige og offentligt støttede